

vseh državnih dohodkov. Kaj pomeni to? To pomeni, da jemlje država tri četrtine svojih dohodkov od najrevnejših slojev ljudstva, samo eno četrtino pa jemlje iz vrst bogatačev, tovarnarjev, velikih trgovcev, bankirjev itd. Bogataši imajo v rokah vso državno oblast, tri četrtine državnih stroškov pa prenaša delavno ljudstvo, ki nima nobene besede v državi! Takšna je današnja meščanska država!

Letošnji proračun nalaga vsaki osebi, začeni od otroka v zibelki pa do zadnjega starčka in starke, po 1212 kron davka. Vrhutega znaša državni dolg Jugoslavije okoli 45 milijard kron, kar pomeni, da je vsaka oseba (moška ali ženska) zadolžena še za novih 4688 kron. Če končno pomislite da znaša mesečni primanjkljaj Jugoslavije okoli 800 milijonov kron, si šele sedaj lahko napravite jasno sliko o v resnici obupnem finančnem položaju, v katerega je pognala to državo zapravljiva politika jugoslovanske buržoazije.

Da se napravi konec tej obupni finančni situaciji, zahteva Komunistična Stranka Jugoslavije, da se vsi indirektni davki odpravijo; vsa vojna bogastva zaplenijo; vsi državni dolgovi uničijo.

V kolikor bo še po teh korakih potrebno pokritje za državne izdatke, zahtevamo, da se nalože progresivno direktni davki na kapital, imetje in dohodke.

Razen tega zahtevamo v imenu

delavnega ljudstva, da se stalna armada razpusti in da se vojaki takoj z orožjem odpuste domov. S tem bi se doseglo dvoje: predvsem bi se državna oblast oprostila ogromnega bremena od čez 4 milijarde kron, delavci in kmetje pa bi vedno bili pripravljeni braniti svojo svobodo in vse pravice, kakor hitro bi jim kdo pretil.

Obsojamo zločinsko ravnodušnost današnjih oblastnikov proti invalidom in vojnimi sirotam in zato mi komunisti zahtevamo, da se vsa velika cerkvena in samostanska premoženja razlaste v prid invalidom in vojnimi sirotam

Ker so delavci v vseh slučajih onesposobljeni za delo prepuščeni na milost in nemilost svoji težki usodi, zahtevamo, da država, pod kontrolo delavcev, izpelje najpopolnejše zavarovanje delavcev na račun kapitalistične nadvrednosti.

Delavno ljudstvo Jugoslavije!

Ti se že spodtikaš pod groznimi bremenami roparske politike jugoslovanske buržoazije. Ta buržoazija ti pa še vedno nalaga nova bremena, nove udarce. Ali hočeš še naprej mirno in brez besede vpogibati glavo pod težkim jarmom buržujskega ropanja? Ali pa je že skrajni čas, da se otreseš jarma in napraviš konec razbojništvu jugoslovanske buržoazije?

Komunistična Stranka te kliče pod svojo revolucionarno zastavo: v boj za končno osvoboditev iz današnje neznozne sužnosti!

Povprečna plača posameznega rudarja znaša po konstataciji komisije 50 kron na delavnik, kar znaša 36 K 60 v na koledarski dan, minimum življenjskih potrebščin za odraslega človeka zahteva pa 62 kron za vsaki koledarski dan. To pomeni, da vsak rudar z lakoto nadomesti dnevni primankljaj 25 K 34 vinarjev.

Če razdelimo to rudarjevo plačo na 6 oseb v njegovi hiši, tedaj vidimo, da pride na posameznega člana družine dnevno samo po 6 kron. Življenjski minimum na posamezno osebo pa zahteva 31 kron; to pomeni, da vsak član rudarjeve družine z lakoto nadomesti dnevni primankljaj 25 kron. Rudar torej poje $3\frac{1}{2}$ krat manj, kakor to zahtevajo zdravstveni obziri.

Po izjavi gospodov od reprezentance premogokopne družbe znaša produkcija premoga 900.000 ton. Vsaka tona stane 516 kron, kar pomeni, da 900.000 ton znaša 464.400.000 kron. Na delavce gre od te svote 50.490.000 kron, za nabavni prispevek 10.098.000, za režijo in material 179.000.000, skupaj 239.688.000 kron.

Torej ostane družbi letno 224.712.000 kron čistega dobička.

Po naših sedanjih zahtevah bi se delavska plača povečala od 50.490.000 na 118.146.000 K, kar bi pomenilo, da ostane družbi vendar čistega dobička 167.066.000 K. Ali se gospodje upate še več zahtevati, če vam na ta način več ostane, kolikor bi pa dali delavcem.

Ker so ti podatki vzeti iz izjave same premogokopne družbe in ne iz našega predpostavljjanja, potem nam ne morete očitati, da si jih izmišljamo.

Podajajoč jasnost o stanju dobička družbe in njene želje, da še za naprej obdrži rudarje v prvem položaju, moram podati tudi obnašanje ali boljše rečeno posredovanje »pokrajinske« vlade.

Kakor sem rekel, je vlada na seji od 22. oktobra naložila komisiji, da izdela eksistenčni minimum in preračuna povprečno plačo, po kateri bi se izdelal minimum plače.

Ta komisija je na svoji seji od 25./IX. napravila provizorični minimum za eksistenco. Po tem provizorično določenem minimumu in po tistem, kar je reprezentanca dajala kot eksistenčni minimum, bi vlada morala najti rešitev, po kateri bi se določil eksistenčni minimum. Toda vlada je, kar se razvidi po poslanem sporočilu rudarskega načelstva od 5./X. št. 2388, poteptala svojo rešitev in rešitev komisije in vzela izjavo reprezentance, ki je padla na seji od 20./IX. in katera je razbila pogajanja.

Z eno besedo — vlada je sprejela izjavo reprezentance.

Koliko je res, se vidi iz sledečega: Na seji od 20./IX. je izjavil g. Skubic, da se cene življenjskim potrebščinam niso povečale; ravno to pravi tudi vlada v svojem aktu.

Na seji od 24./IX. je gosp. Skubec izjavil, da družba misli zboljšati plačo delavcem potom akorda; to pravi tudi vlada v svojem aktu.

Na seji od 26./IX. je gosp. Skubec dajal kot povišanje plače 28 vinarjev. Vlada daje isto.

Vlada je samo prepisala ali je morda dobila tudi od reprezentance ta predlog sporazuma in si ga prisvojila za svojega. Iz tega se razločno vidi, da vodi vlada ta sporazum po navodilih reprezentance.

Vlada zamečuje celotno delo komisije in jemlje predlog družbe za podlago pogajanj, četudi ve, da je ta družbin predlog zapreka vsakemu nadaljnjemu pogajanju.

Ali ni to škandal, da vi uradno s svojim podpisom potrjujete želje družbe? Kaj naj to pomeni? Dočim mi s svojimi točnimi podatki trdimo, da ima družba po sedanjih plači rudarjev letni dobiček 224.712.000 kron; po naši zahtevi pa bi družbi ostalo dobička 167.066.000, se vi trudite, da ta bajni dobiček ohranite na škodo delavcev. Na vašo intervencijo od 3./XI. je rekel gosp. Strgar: delo komisije sem izročil vladi; danes bo seja in rešilo se bo po resnici.

Med tem se je g. Srnec izjavil, da je včeraj bila seja in se je sklenilo potrebno. Eden od dveh varov in hoče vleči za nos 12.000 rudarjev, samo da bi se prikupil družbi. Sramota!

Že mesec dni gredo ta pogajanja, mesec dni že vlečete za nos 12.000 rudarjev in vas veš ne peče!

Mi odločno protestiramo proti takemu ravnanju, ki ni nič drugega, kakor izzivanje. S tem šikaniranjem in pošiljanjem žandarmerije na delavce hočete doseči nered, s katerim bi si pridobili karijero in hvaležnost družbe.

Vse posledice morajo pasti vam na glavo, ker smo mi z naše strani naredili vse, da do tega ne pride.

Rudarski delavci se zavedajo vaših zahrbtnih namenov, ne bo jih prestrašila svetloba vaših bajonetov in ne bodo verovali vašim agentom.

Ne marajo boja, kadar in kakoršnega vi hočete, temveč kadar in kakoršnega sami hočejo.

Plod njihovega dela pripada njim in oni ga morajo imeti, ne pa izkoriščevalci, ki ne delajo.

Prepovedano!

Resnica o sovjetski Rusiji.

Pogovor s sodrugom Glebovom, ljudskim komisarjem za delo v sovjetski Ukrajini.

Sodrug Glebov - Avilov član Vseruskega osrednjega izvrševalnega odbora sovjetov, prvi ljudski komisar pošte in brzojava v sovjetski Rusiji, potem ljudski komisar pošte in brzojava v sovjetski Rusiji, sedaj ljudski komisar za delo v sovjetski Ukrajini, se je mudil nekoliko dni v Belgradu po povratku iz Bolgarije, kjer se je udeležil strokovnega kongresa. Sodrug Glebov je »Radničkim Novinam« izjavil sledeče:

Po zmagi nad Kolčakom, Judeničem in Djenikinom je hotela sovjetska Rusija delavcev in kmetov obrniti svojo pozornost na delo mirne zgraditve družabnega gospodarstva. Ko so delavci in kmetje zmagali sovražnika na rdeči fronti, so hoteli ostati zmagovalci tudi na notranji fronti v boju z zmešnjavo

in kaosom, ki ga je zapustila štiriletna imperijalistična vojna.

Boj s Poljsko.

Toda ko smo zmagali ene agente antante, smo se srečali z drugim — z belo meščansko Poljsko. Vsi naši napor, da se pričnemo boriti z zimo in gladom, vse naše želje, da pričnemo delovati za mirni razvoj, so bile uničene s prodiranjem poljskih belih gardistov proti delavski in kmečki Rusiji.

Revolucionarni proletarijat je tudi tukaj energično sprejel boj z belo Poljsko kakor se je boril s Kolčakom in Djenikinom. In preteklo je nekaj mesecev in Rdeče armade so stale pred vrati Varšave. Rdeča armada je šla na pohod, ne da bi osvajala Poljsko, šla je za to, da uniči razbojniške apetite poljske buržoazije, da osvobodi delavno ljudstvo Poljske suženstva in izkoriščanja njegovih zatiralcev.

Široke plasti delavnega ljudstva Poljske so z navdušenjem pričakale rdečo sovjetsko vojsko. V rdečih vojakih

Mezdno gibanje slovenskih rudarjev.

Kakor smo že povedali v »Rdečem Praporu«, je grozovito izrabljanje kapitalističnih odeljov nagnalo 12.000 rudarjev, da podajo trboveljski družbi nove zahteve, s katerimi bi kolikor-toliko popravili svoje žalostne stanje.

Minilo je že mesec dni, odkar so bile podane te zahteve izkoriščevalcem in slavnim deželni vladi.

Obenem smo se potrudili, da te zahteve s praviimi razlogi podkrepimo, tako da ne bi nasprotniki mogli reči, da smo pretrali. Da bi bila javnost še boljše poučena o pravičnosti naših zahtev, bomo danes objavili še nove podatke.

so videli svoje osvoboditelje, brate v skupnem boju s kapitalisti. Toda drugi cilji so vodili tako imenovane voditelje delavnih množic Poljske. Socijal-patrijoti z izdajalskim in oportunističnim Daščinskim na čelu so izdali interese delavnih množic Poljske in pomagajoč v najkritičnejšem trenutku svoji buržoaziji so silili proletarijat k izdajstvu rdeče armade, ki je stala pred Varšavo. Ti so omogočili svoji buržoaziji, da zbere razbite sile in so ji pomagali skoncentrirati nove tolpe proti sovjetski vojski. Bili smo prisiljeni na umik. Kakor smo pri prodiranju naglašali, da nočemo vojske in da smo pripravljeni začeti pogajanja za mir, smo isto storili tudi pri umiku. Bela Poljska je sprejela naš predlog vedoč, da se njeno prodiranje ne more več dolgo nadaljevati, da je sovjetska oblast močna in da rdeča armada šteje na milijone bojevnikov v svojih vrstah. Težko je reči, ali se hoče resnično skleniti pravi mir, ker poljski oblastniki in antanta, ki stoji za njihovimi hrbiti, goje še vedno željo, da zlomijo sovjetsko oblast in z oboroženo roko zavzemajo rdečo revolucionarno prestolnico Rusije in Ukrajine.

Toda sovjetska oblast, revolucionarni proletarci in kmetje pogajajoč se s Poljsko za mir, ne pozabljajo na svojo rdečo fronto in v danem trenutku morejo na novo obrniti svoje železne polke proti kontrarevolucionarnim belim Poljakom. Bela Poljska bo prisiljena, da sklepa mir ne samo za to, ker občuti silo in moč sovjetske Rusije, temveč tudi zato, ker njene lastne temelje izpo jedra revolucionarno gibanje njenih delavnih množic.

Ko smo se bojevali z belo Poljsko, nismo pozabili, da je še en sovražnik na Krimu — beli general Vrangl, ki je z očitno podporo antante mobiliziral vse svoje moči in je hotel še enkrat poskusiti srečo svojih prednikov generalov, da še enkrat zalije s krvjo sovjetsko Ukrajino in Rusijo. Toda dejstvo, da se Vrangl ne premakne tri cele mesece s fronte Orijevo-Pologi, dejstvo, da je bilo vsako njegovo prodiranje na

obalah Črnega morja takoj odbito, dokazuje, da nima sil za boj s sovjetsko Rusijo in da se mora tudi njegova pustolovščina obsoditi na razpad ravno tako, kako je bila Djenik'nova. Vrangl se ne opira niti na delavce niti na kmete in njegova vojska se danes rekrutira edino iz onih žalostnih ostankov belih carskih tolpe, ki so zaostale na Krimu ali se pošiljajo iz Bolgarske, Jugoslavije, Grške, Turške itd.

Boj proti Vranglu.

Delavska in kmečka oblast Ukrajine je razglasila mobilizacijo, kakor hitro je začutila, da se Vrangl na novo pripravlja na napad na mirne delavce in kmete in s sovjetsko oblastjo je razglasila mobilizacija komunistične stranke in strokovnih zvez.

To pa je dalo tisoče novih bojevnikov in tisoče najboljših funkcionarjev in komunistov poslalo na Vranglovo fronto. V najkrajšem času bo Vrangl občutil silo sovjetskih vojsk in bo vržen v Črno morje.

Stvarnost in navdušenje delavcev in kmetov za boj proti Vranglu raste toliko bolj, kolikor so zavednejši, kako ostudno je zločinstvo Vranglovo. Z mržnjo in srdom gredo proti baronu Vranglu, ki se je zvezal z belo Poljsko in napadel sovjetsko Rusijo v hrbet ravno takrat, ko se je borila z enodušnostjo člega ljudstva s Poljsko. Da bi zavaroval in ohranil interese ruskega plemstva in buržoazije, se ta ostudni general ni bal prodati reakcionarni Poljski čisto ruske pokrajine, francoskemu kapitalu najbogatejše rudnike in vrelce bogastva v Rusiji.

Da bi mogel lažje premagati sovjetsko Rusijo, je Vrangl poiskal zavezničke povsod, kjerkoli jih je mogel najti in našel je zavezničke celo v osebi Mahnova, ki se vpira na ukrajinsko kmečko buržoazijo. Toda ta zveza je že uničena, ker so Mahnovljeve bande gotovo povsod razbite ali razorožene od kmečkih delavcev in revežev samih. Sedaj ni v sovjetski Ukrajini nobenega mesteca, kjer bi vladale tolpe Mahnova. (Konec prihodnjič.)

Strokovne organizacije kot dekle JSDS.

Še pred kratkim so kričali razni strokovni tajniki iz socijal patrijotičnega tabora, da morajo biti strokovne organizacije strogo strokovne in da se politika ne sme vmešavati v te organizacije. To se je opazilo posebno v zadnjem času, ko bi se morale vse strokovne org. v Sloveniji ujediniti z ostalimi strok. org. v Jugoslaviji in sicer na centralistični podlagi, proti čemur so socijal patrijotje zagnali velikanski hrup in trušč osobito proti srbskim sodrugom. Nikako sredstvo jim ni bilo preumazano, samo da so na eni strani blatili srbske sodruge, a na drugi strašili organizirano delavstvo v Sloveniji s takozvano komunistično kapo; češ Srbi hočejo ves denar, oni hočejo izrabiti strokovne org. za svoje dekle itd. itd.

Sedaj si pa oglejmo te hinavske socijalpatrijote nekoliko pobližje:

Na Turjaškem trgu št. 4 v prvem nadstropju se nahaja okrajna bolniška blagajna. V tej blagajni so se dne 25. okt. t. l. pisale na pisalni stroj te blagajne sledeče okrožnice:

P. n. osrednje društvo xy. v Ljubljani. Podpisana organizacija v ljudno pravi za prijaznost, da jej p. n. društvo napravi seznam vseh svojih v Ljubljani bivajočih članov in članic.

Seznam naj bi bil napravljen v obliki izpiskev, tako da bi bil napravljen za vsako ime poseben listek (1/2 pole težnje, ki bi obsegal:

1. priimek in ime člana ali članice. 2. opravilo člana ali članice, 3. naslov (stanovališče) člana. Stroški za papir se na željo povrnejo in plača tudi delo. Ako p. n. društvo nima nikogar, ki bi napravil zaproseni seznam, stori to lahko pooblaščenec podpisane organizacije. Prosi se za nujen ugoden odgovor.

Kraj. pol. org. J. S. D. S. Ljubljana. Tajnik, Kocjan s. r. Predsednik, Kocmur s. r.

Ker je tajnik okrajne bolniške blagajne g. Kocmur ob enem predsednik volilne pisarne JSDS je samo ob sebi razumljivo, da se sedaj dela v bolniški blagajni kot glavni informacijski pisarni z vso paro. Tako na primer je poleg strovnih organizacij tudi okrajna bolniška blagajna kot dekla socijal patrijotov. Ta stranka uporablja te pisarniške proza svoje sestanke, zaposluje uradništvo v volilnem boju in tem socijal patrijotom vest ne očita, da morajo vsi delavci s svojimi žulji plačevati ne samo pisarniške prostore, temveč tudi razsvetlavo in kurjavo za te sestanke, katere oni tam prirejajo. Pa kaj to njih briga, oni samo kričijo in kažejo na komuniste, da so proti delavkim interesom, samo da bi delavstvo ne opazilo njih, kako se oni igrajo z delavskimi žulji.

Ker je pa okrajna bolniška blagajna kot najbogatejša dekla soc. patrijotov, je pred kratkim kupila avtomobil za par sto tisoč kron v katerem se bodo lahko vozili g. agitatorji JSDS na stroške vseh članov te blagajne in na komando g. Kocmurja po deželi delat propagando

za socijalpatrijotizem. Dokaz temu je prva »poskušna« vožnja iz Ljubljane v Celje, Maribor in nazaj, katero so priredili pretečeni teden in katere se je udeležilo 6 generalstählerjev.

Vemo, da je pri bolniški blagajni avtomobil nujen potreben, z ozirom na mnogo nesreč itd. katere dolete članov te blagajne in nimamo ničesar proti temu, ako se je nabavil avto v svrhu humanitete. Odločno pa protestiramo, da bi se na naš račun vozili razni gg. na agitacije in po zabavah. Vsled tega zahtevamo od načelstva, da nam čim prej pojasni sledeče: 1. Koliko je bilo izmed 6 oseb strokovnjakov in kateri,

Konferenca revolucionarnega proletarijata Štajerske v Trbovljah. (Konec.)

Dopoldan se je pri poslopju konference vršil velik javni volilni shod naše stranke. Navzlic mraza so se zbrali tisoči rudarjev na prostem in pazno ter z odobravanjem poslušali volilni program naše stranke, ki ga je razvijal sod. Lemež. O internacionalnem položaju je referiral sodr. Teršek, ki je bil dalj časa na Angleškem in je aktivno delal v angleškem delavskem gibanju. Po zaključni besedi sod. Bartuloviča se je shod mirno zaključil. Mnogo rudarjev se je kot gostov udeležilo konference.

Razpravo so otvorili sodrugi socijalistične levice, ki so v jasnih proletarskih izrazih označili celjski zbor kot diktaturo bivših bankrotiranih povjerenikov in ministrov, ki so vsilili svoje mnenje delegatom, po večini odvisnim od konsumov in bolniških blagajn.

Sodr. Lemež je nato razložil principijelno enotnost komunistične stranke in levice štajerskega socijalističnega proletarijata. V treh glavnih točkah smo načelno enotni: 1. v boju proti ministe-

ki so se pretečeni teden peljali na poskusno vožnjo iz Ljubljane v Maribor in nazaj. 2. Kaj so ti strokovnjaki ugotovili pri te poskusni vožnji pri avtomobilu sploh. 3. Katere osebe so bile poleg strokovnjakov navzoče. 4. Na čigave stroške se je priredila ta poskusna vožnja. Opozarjamo pa že v naprej, da se stem člankom nikakor ne sme smatrati, da mi napadamo bolniško blagajno kot tako, ker vemo, da je to naša to je delavska inštitucija. Temveč zahtevamo od načelstva za enkrat točnega pojasnila.

Več članov okrajne bolniške blagajne v Ljubljani.

rijalizmu, oporturizmu in korupciji; 2. skupno razkrinkavamo meščansko demokracijo in se borimo za proletarsko demokracijo — t. j. delavsko-kmečko državo; 3. smo solidarni s sovjetsko Rusijo.

Nato so sledila poročila iz posameznih krajev. Povsod ljudstvo z navdušenjem pozdravlja naš volilni oklic in široke delavne mase prihajajo trumona v komunistične vrste. Vsi kraji žele, da se kandidirajo delavci (ročni in duševni) ter revni kmetje. Nato se je izvolila komisija, ki je izdelala na podlagi zahtev delavskih in kmečkih zastopnikov kandidatno listo za Štajersko. Vsi kandidati so iz delavsko-kmečkih vrst štajerskega okrožja. Po kratki debati je konferenca z nezahatno sprejembo sprejela predloženo listo, nakar se je kandidatna lista poslala v odobritev izv. Odboru K. S. J.

Ta konferenca je napravila prvi korak za končno politično in strokovno ujedinenje celokupnega štajerskega proletarijata.

Zvečer se je vršila skromna proletarska veselica. Poleg proletarskega orkestra, ki je podal celo vrsto lepih kompozicij, je več sodrugov s kratkimi nagovori tolmačilo uzvišene ideje komunizma.

Volišča v kranjskem volilnem okrožju.

Osrednji državni volilni odbor v Beogradu je določil naslednja volišča v kranjskem volilnem okrožju:

Okrajno glavarstvo Ljubljana.

I. sodni okraj Ljubljana: 1. Brezovica (Dobrava in Log), 2. Devica Marija v Pulju, 3. Grosuplje (Slivnica), 4. Iška Loka (Iška vas, Studenec, Tomišelj in Orbljenje), 5. Lipljenje (Št. Jur), 6. Moste, 7. Medvođe, 8. Pijava Gorica (Želmlje), 9. Račna (Kopani), 10. Rudnik, 11. Šmarje, 12. Šmartno, 13. Šent Vid, 14. Selo (Moste II.), 15. Sp. Hrušica (Dobrunje II.), 16. Sostra (Dobrunje I.), 17. Vič I., 18. Zgor. Šiška, 19. Črnuče (Ježica in Podgorica), 20. Glince (Vič II.).

II. sodni okraj Vrhnika: 1. Borovnica, 2. Horjul (Št. Jošt), 3. Polhov Gradec (Črni Vrh), 4. Preserje, 5. Vrhnika I., 6. Vrhnika.

Okrajno glavarstvo Litija.

I. sodni okraj Litija: 1. Dole, 2. Gradšče, 3. Hotič, 4. Izlake (Arziše Kolovrat), 5. Kotredež, 6. Kresnice, 7. Konj, 8. Litija, 9. Moravče, 10. Polšnik, 11. Št. Lampert, 12. Šmartno, 13. Trebeljevo, 14. Vače, 15. Zagorje I., 16. Zagorje II.

II. sodni okraj Višnja gora: 1. Mleščevo (Draga, Gorenja vas, Hudo, Velike Pece), 2. Polje (Krka, Muljava), 3. Št. Vid žel. p. (Češnjice, Dob, Podboršt, Radohova vas), 4. Št. Vid, 5. Veliki Gaber (Prapreče, Stehanja vas, Veliki gaber in Zagorica), 6. Višnja gora (Dedni dol, Kriška vas, Leskovec, Polica), 7. Temenica (Bukovica), 8. Žalna (Luče).

Okrajno glavarstvo Kamnik.

I. sodni okraj Brdo: 1. Blažovica (Češnjice, Krašna), 2. Dob (Brezovica, Krtna, Vir), 3. Dolsko (Dol, Velika vas), 4. Lukovica (Prevoje, Rafolče, Sp. Koseze, Zlato polje), 5. Moravče (Drtija, Peče), 6. Trojane.

II. sodni okraj Kamnik: 1. Domžale (Depala vas, Dragomelj, Ihan), 2. Kamnik

(Podgorje), 3. Komenda (Kaplja vas, Križ, Mlaka, Moste, Suhadol, Tunjice), 4. Loke (Palovče, Podhruška), 5. Motnik, 6. Mekinje (Nevlje), 7. Radomlje (Homec, Jarše, Rova, Šmarca, Volčji potok), 8. Špitalič, 9. Šmartno (Šmartno, Hrušovka, Zgornji Tukiinj), 10. Stahovica (Bistrica, Gozd, Stranje, Županje njive), 11. Vodice, 12. Zalog, 13. Mengeš (Loka, Mengeš, Rašica in Trzin).

Okrajno glavarstvo Kranj.

I. sodni okraj Škofja Loka: 1. Oslca, 2. Poljane, 3. Selca I., 4. Selca II., 5. Stara Loka, 6. Škofja Loka (Sora), 7. Trata, 8. Zminc, 9. Žiri, 10. Železniki (Sorica).

II. sodni okraj Kranj: 1. Cerklje, 2. Jezersko, 3. Kranj, 4. Mavčice, 5. Naklo, 6. Predoslje, 7. Preddvor (Velesovo, Jezersko), 8. Senčur (Voglje), 9. Sv. Jošt (Besnica), 10. Stražišče, 11. Trboje (Smlednik, Hrastje).

III. sodni okraj Tržič: 1. Križe, 2. Kovor, 3. Tržič (Sv. Ana, Sv. Katarina).

(Konec prihodnjič.)

Nabirajte za volilni sklad!

Sodrugi, pozor!

Zadnje čase se opaža, da gotove propadle duše iz socijaldemokracije hodijo med naše sodruge, kjer z raznimi lažmi skušajo zmedo delati. Omenjeni agenti pripovedujejo, da komunisti ne smejo imeti organizacije, ker so prepovedane in da jim vlada takoj ves denar pobere, če ga le kaj v kasi imajo.

Ker je ta podla lumparija, opozarjamo naše sodruge na glavnega socijalpatrijota Krolfca, ki je na ta način skušal v Kranju delati vrago. Sodrugi! Kamor pridejo te izgubljene eksistence, naženite jih proč in pokažite, da se ne daste od teh lopovov za nos vleči.

Iz stranke.

Konferenca delegatov kranjskega volilnega okrožja.

V nedeljo dne 31. oktobra se je ob enem z javnim shodom naše stranke na Turjaškem trgu vršila v Delavskem domu konferenca delegatov kranjskega volilnega okrožja, na kateri so bili zastopani vsi okrajni kranjske potom svojih izvoljenih delavskih in kmečkih delegatov. Zborovanje je vodil sodrug Vencajz. Vsi navzoči delegati so v kratkih besedah opisali položaj delavnega ljudstva v njihovem okrožju in izrazili svoje zahteve glede sestave kandidatne liste. Vsi so naglasili, da naj se pošljejo v parlament ljudje iz resničnih delavskih in kmečkih vrst. Na tej podlagi je 12 članska komisija enoglasno tekom četrte ure sestavila kandidatno listo, ki jo je zborovanje soglasno in z navdušenjem sprejelo. Ta konferenca kranjskega proletarijata je pokazala:

1. da ideja komunizma prodira zmagovito in z izredno hitrostjo ne samo med industrijsko delavstvo, temveč tudi med najširše množice delavnega ljudstva na kmetih;

2. da vlada med delavskim in kmečkim proletarijatom v komunistični stranki velika razredna zavednost, medsebojno zaupanje, sloga in navdušenje za boj proti kapitalizmu, za vpostavitve diktature proletarijata, za delavsko-kmečko sovjetsko republiko potom delavskih in kmečkih sovjetrov;

3. da v komunistični stranki res odločuje ljudstvo, ne pa posamezni voditelji, kakor pri klerikalnih, »socialdemokratičnih, demokratičnih, samostojnih in narodnih socialistih.

Naši shodi na Kranjskem. Zadnjih 10 dni se je vršilo po celi Sloveniji veliko število shodov naše stranke. V Ljubljani je bil dne 31. oktobra večji javni volilni shod na Turjaškem trgu, kjer so poročali sodrugi M. Žorga, Lemež, Fabjančič in Košir iz Jesenic ter zastopniki kmečkega proletarijata sodruga Panjan iz Bele Krajine in Žagar iz Trebelnega pri Mokronogu. V petek dne 29. oktobra smo imeli 6 volilnih shodov v Ljubljani in sicer: v Delavskem domu (poročevalec s. Vencajz), v Udmatu, gostilna pri Poljšaku (s. Lemež), v Sp. Šiški, gostilna pri Zvezdi (s. Klemenčič in Bartulovič), na Dolenjski cesti, gostilna pri Plankarju (s. Fabjančič in Makuc), Dunajska cesta, gostilna pri Kačiču (s. Marcel Žorga), Resljeva cesta, gostilna pri Leksetu (s. Perdan), Nadalje se je vršil pretečeno sredo shod usnarjev na Ambroževem trgu (s. Bartulovič) in v četrtek na Tržaški cesti, gostilna pri Zgoncu (poročevalci s. Fabjančič, Petrič, Bartulovič in Makuc).

Na Jesenicah in na Javorniku smo imeli dva prav dobro obiskana shoda (poročal s. Fabjančič, Weiss, Košir in Mlakar). V Mirni je poročal s. Perdan, v Kranju s. Bartulovič, v Litiji s. Žorga. V radovljiskem okraju je tudi bilo več naših shodov. O drugih shodih poročamo prihodnjic.

Volilni shodi na Štajerskem. Volilni shodi naše stranke in skupni shodi Komunistične Stranke in socialdemokratične levice so se vršili v nedeljo v večjih krajih Savijske doline (s. Koren), v Celju (s. Nachtigal in Fabjančič), v Velenju (s. Lemež), v Mariboru (s. Škof in Klemenčič), v Ptujju (s. Gmajner) in v večjih krajih mariborske okolice. Povd zmaguje z izvrstnim uspehom ideja enotnega nastopa komunističnega in socialističnega delavskega in kmečkega

proletarijata proti vsem meščanskim in Kristanovski socialpatrijotični stranki. Radi pomanjkanja prostora ne moremo prinesiti o vseh shodih obširnejših poročil.

V Trbovljah se je v nedeljo ob 4. popoldne vršil ogromen volilni shod Komunistične Stranke na prostem pred Božičem, katerega se je udeležilo okoli 4000 ljudi. Poročal je s. Fabjančič. Ob enem se je proslavila triletnica delavsko-kmečke ruske revolucije.

Iz komunistične Slovenije.

Raka — Bučka — Škocjan. V nedeljo dne 31. m. m. se je vršil shod SLS najprvo na Raki. Referent gospod profesor Sušnik je v glavnem razpravljal o položaju v Rusiji, češ da v Rusiji ne vlada svoboda, da nima kmet nobenih pravic, kar pridela, mora oddati vse državi itd. Toda kmetje in delavci na Raki se tega zavedajo, da stoje volitve pred durmi ter da g. profesor z svojim izvajanjem lovi samo kaline na limanice, zato so zapustili dvorano, ostalo je le še nekaj backov, kateri so še zaslepljeni. Ko je bil shod na Raki končan, se je vršil v Bučki, toda g. profesor Sušnik na Bučki ni imel sreče. Takoj pri nastopu, komaj je spregovoril par besed, že so mu ugovarjali. Nastal je hrup: »dolž njim!« nakar se je shod zaključil. Kmetje in delavci na Bučki dobro vedo, da je za nje edino komunistična stranka prava rešiteljica delavnega kmečkega ljudstva. Toda g. profesor tudi sedaj ni miroval, podal se je v Škocjan, kjer tudi ni imel sreče. Govoril je sicer iste neumnosti kakor na Raki, nakar se je oglasil k besedi gospod Povše iz Zagreda predsednik SKS. Kmalu nato mu je župnik odvzel besedo, češ da on ni kristjan, ker ni oddal spovednega listka, nakar je nastal hrup in s tem je bil shod tudi tukaj ponesrečen. Upamo, da nas pustite že enkrat v miru, bodisi SLS ali SKS, ker obe zastopata samo kapitalizem in bogataš, mi pa kot zavedni kmetje in delavci dobro vemo, da edino v komunistični stranki je rešitev kmetov in delavcev.

Kmetje in delavci Rake, Bučke in Škocjana.

Št. Vid nad Cirknico. Tukajšnji kmetje in delavci se zavedajo svoje dužnosti, to so dokazali v nedeljo 7. t. m., ko so z navdušenjem odobrvali govornika komunistične stranke, ki edina hoče osvoboditi kmete in delavce izpod biča bogatašev. Zato bodo vsi tukajšnji delavci in kmetje šli dne 28. t. m. v boj za svojo Komunistično Stranko, ki edina ne vleče s kapitalisti in ki se drži ruskega vzgleda, kjer so delavci in kmetje spodili vse kapitaliste in bogataše in vzeli sami vso oglast v roke.

Domače in razno.

Narodnim »socialistom« že trda prede v Ljubljani. Vzemimo sledeči slučaj: v soboto so imeli ti gospodje zakoten shodič v Udmatu v gostilni pri Draščku. Prišlo je kakih 17 ljudi, od katerih je bilo kakih 9 notoričnih pristašev gosp. Deržiča, ki jih je videti kot edine prave poslušalce na vsakem shodiču narodnih »socialistov«. Pozneje je prišlo iz sosednjih sob še več delavcev, samih komunistov, ki so na koncu tvorili večino — shodiča. Govoril je žalostni kandidat za poslanca in — ministra g. Deržič in g. Brandner. G. Deržič je pokazal, da nima niti pojma o socializmu in da je tudi sicer jako neizobražen človek. Medklici so dr. Jake Žorge so ga spravili v veliko zadrego. Nato je vzel besedo naš sodrug Fabjančič, ki je razkrinkal

kapitalistično hinavščino narod. »socialistov«, ki bi hotel odvajati delavstvo in uradnike v kapitalistične vode, kar pa se jim ne bo posrečilo. Pokazal je krah vse njihove socialne in tudi nacionalne politike. Sledilo je močno odobravanje velike večine zbranih. Tenka prede g. Deržiču, če bo lo vsi shodiči taki.

Celjski zbor socialpatrijotov — Rakova pot slovenskih »socialdemokratov«. Pošteni in dosledni zastopnik socialistične levice na tem zboru so dr. Fava iz Maribora je na kratko obrazložilne konsekvence prirediteljev zbor in pojasnil ter utemeljil stališče socialistične levice na Štajerskem. Toda to je bil glas vpijočega v puščavi. Njegov predlog sploh ni bil dan na razpravo in glasovanje in so dr. Fava je uvidevajoč brezplodnost nadaljnjega prizadevanja za ozdravljanje stranke, že prvi dan zapustil z več delegati levičarji ta žalosten zbor. Nato so stari bankrotirani ministri in oportunisti predložili kandidatno listo, ki ima na prvih mestih stare izkušene bojovnike za konsolidacijo meščanske demokracije in njenih organizacij ter stare in izkušene razbijske političnih in strokovnih organizacij proletarijata gospode Kristane, Prepeluha, Mihevc, Tokana itd. Lista je izazvala odpor vseh poštenih delegatov, ali je bila navsezadnje pretihotapljena po stari zvijačni »parlamentarni« metodi patrijotov, ki važne predloge takrat in tako predlagajo, da se delegati niti ne zavedajo, kedaj in kako so jih sprejeli. Socialpatrijot Bukšek, bankrotirani bivši minister s Hrvaškega, je v dolgovznem govoru snubil za ujedinjenje vseh socializdajalcev v Jugoslaviji, da bi se ujedinjeni lažje borili za demokrate in kapitalistično konsolidacijo proti ujedinjenemu komunističnemu proletarijatu; da bi ujedinjeni lahko izglasovali tim večje kredite za militarizem, za žandarmerijo itd. Hvalil je morilca nemškega proletarijata krvavega Noskeja ter obljubljeval, da bodo socialpatrijoti na isti način zatrli vsak protest delavstva v Jugoslaviji proti svojim izkoriščevalcem. Nato je nastopil gospod Uratnik, ki je dejal, da odkar je on izobčil na mariborski konferenci 70 delegatov štajerskega proletarijata, ker so se usojali glasovati za edino dosledno resolucijo — da je od tistega časa postala stranka močna. Omenil je, da se je Goluh, izgubljena ovčica, zopet povrnila v hlev koruznega socializma. Anton Kristan je razlagal, kako je za časa demokratske socialistične vlade z mirno vestjo prevzel na sebe odgovornost za velikanske kredite za militarizem, kako so takrat pretkano ukrali 20% ljudskega premoženja pri kolekovanju bankovcev, kako so se trudili, da bi vse komuniste zaprli, kako je on in Prepeluh z lahkoto zatrl z bajoneti mezdno gibanje rudarjev v Trbovljah, z eno besedo, kako so si ves čas prizadevali, da konsolidirajo meščanske institucije, in da zaterejo zdrav proletarski pokret v kali.

Gospod Kontrolant. Je doma blizu demarkacijske črte na Vrhniki, kjer je mnogo kontrolantarjev, izmed katerih je on tako brihten, da celo svoja poročila pošilja g. uredniku »Napreju«. Tisti pa, kateri ga bolj poznajo, pa pravijo, da hodi v šolo k nekemu šumastru tam nekje v Gradišču, kjer je posredovalnica za delo in službe, in da mu on popravlja njegove članke, da so prav napisani. Ta poročila spravlja v svoj politični »ruksak«, katerega potem razklada v Franciškaški ulici št. 6. Ko mu je v vrhniški okolici že pošel »kšeft«, jo je ubral na Gorenjsko in je ob tej priliki, kakor je nedavno sam

poročal v »Napreju«, v Boh. Bistrici zgubil svoje zobe, nakar je šel v bolniško blagajno v Ljubljano, da bi mu tam dali dovoljenje, da bi si na račun te blagajne napravil zlate, kar pa mu je baje tisti škrbasti uradnik, kakor ga on imenuje, odklonil. Nato pa je s svojim kontrolantom odšel delat plebiscit na Koroško, kamor je nosil ponujat svoj kontrolantarski socializem. Ker so ga pa korošci že od prejšnjih časov poznali, je imel, kakor pravijo hudomušni ljudje, smolo. No pa kaj to, kontrolantarji so navajeni marsičesar in tako se tudi to prenese. Veš ti, dragi bralec, ne smeš misliti, da je ta kontrolantar kar tja v en dan, on se ne peča samo s tem, kako bi spravil blago čez demarkacijsko črto, o ne, ta kontrolantar ima poleg svoje žene, s katero je poročen, še eno na kontrolantu. Nekoč so ga pozvali kovinarji iz Jesenic na svoje strokovno zborovanje. Tam pa mu ni dišalo, ker se je zbal poštenega obračuna od tamkašnjih kovinarjev, zato je šel raje v kontrolant z lepimi gorenkami se zabavat na Bled. Seveda si je kljub temu zaračunal dijete. Tudi v Celju je kontrolantar in sicer pravijo kovinarji iz Vestnove tovarne, da je nekoč prišel na mezdno gibanje in da sta z gosp. ravnateljem naredila »kšeft« za pol vagona kuhinjske posode, katero je skontrolantal po svojih potih in ker si je on mislil, moje mezdno gibanje je ugodno rešeno, se za druge ni več brigal in tako so morali kovinarji sami dokončati svoje zahteve in so se upravičeno jezili na svojega tajnika, ki je dobival plačo od njih, da zastopa njihove interese. Ker so se pa vse podružnice kovinarjev v Sloveniji uprle proti temu kontrolantaru, pardon tajniku, sem hotel reči, da so ga končno res odstavili kot tajnika kovinarjev in nato ga je »Delavska Kmečka Zveza« kronala za svojega cesarja Naceta I. Ker pa kmetje in delavci ne marajo takega cesarja, ga je sedaj izvrševalni odbor J. S. D. S. postavil za kandidata na tretje mesto v Ljubljani, da bodo imeli tudi kontrolantarji svojega kandidata za narodno predstavništvo v konstituenti in tako bo g. Ignac Mihevc kot narodni poslanec nosil svoj kontrolant iz Ljubljane v Beograd, ako ga bo kdo izvolil. **Krokodil.**

Beguncem Primorcem in Korošcem!

Vsi kvalificirani delavci kovinarji, lesni delavci, monterji, elektromehaniki, posebno bivši delavci v arzenalu v Pulli, ki so brez službe, naj se osebno ali pismeno z navedbo zadostnih podatkov prijavijo pri uradu za zaščito beguncev v Ljubljani, Turjaški trg 3/II, od 11. do 13. ure.

Izgubljeno. Izgubil sem svojo listino z manjšo svoto denarja; notri so bili vsi moji dokumenti, vojaški dokumeti in dve delavski izkaznici, moja in mojega brata. Kdor bi našel, naj prinese meni ali pa organizaciji v Zagorju. Za to dobi lepo nagrado. Moj naslov: Franc Gerzina, Loke št. 22, Zagorje ob Savi. Brat je Martin Gerzina.

Za tiskovni sklad smo prejeli: Neimenovani 32 K, Rabič Karl 20 K, Pavlin Franc 8 K, Oblak Tomaž 4 K, Sošič Matija 10 K, Kalteneger Karl 4 K, Baznik Iv. 10 K, Varterla Mih. 10 K, Lampič Martin 4 K, Završan Franc 2 K, Erbežnik Iv. 4 K, Keršina Andrej 4 K, Cedilnik Igdij 10 K, Skupaj 122 K. V zadnjem izkazu se mora skupna svota pravilno glasiti 616 K in ne 394 K.

IV. Izkaz za volilni sklad. Zbrali: Glavan 125 K, rudarji iz Zagorja 730 K, Schaffer 70 K, Saje Franc Trbovlje 128 K, Makuc 180 K, Lasič M. Fužine 60 K, na konferenci v Trbovljah nabrano po sodrugu Bartuloviču 423 K, skupaj 1716 K, prej izkazanih 3.994 K 40 v, skupaj 5711 K 40 v.